

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 120.

Sjette Sessions anden Samling.

43de Møde.

Tirsdagen den 27de Februar.

(Forts.)

Monrad (forts.): Der er talt om Embedsmændenes Stilling i Almindelighed og om, hvor megen Frihed vi skyldte dem, eller ikke. Jeg troer, at det maa indrømmes, at hele vor politiske Udvikling, og navnlig af den politiske Frihed her i Landet væsentligt er baaret af dem, der have været eller ere Embedsmænd. Jeg skal, for blot at nævne et Exempel, henvise til en Mand, hvis Billede hænger i et af vore Forsamlingsværelser, nemlig afdøde Etatsraad Schouw; jeg skal ikke nævne nogen af de mange Nulevende. Jeg kan derfor ikke Andet end antage, at det vilde udøve en forstyrrende Indflydelse paa hele vor Udvikling, dersom Embedsmændene virkelig bleve stillede saa uselvstændigt, som de vilde blive, naar man berøvede dem Frihed i deres Udtalelser, navnlig paa Rigsdagen. Det er muligt, at Embedsstanden i visse Tider kan genere en Regjering noget, at den kan lægge den nogle Hindringer i Veien; men jeg troer ogsaa, at de, der kjende Forholdene her i Landet, vilde indrømme, at naar Embedsstanden ikke staaer fri og selvstændig, saa er den aldeles magtesløs og kan aldeles ikke udøve nogen Indflydelse paa Befolkningen. Jeg troer tillige, at man dog vist vil indrømme, at Forholdene meget let kunne blive saaledes, at man netop i den conservative Interesse dybt vilde kunne komme til at savne det Element, som Embedsmændene afgive, og som jeg troer vilde blive tilintetgjort, hvis den af mig antydede Mislighed ikke fjernes. Jeg skal hertil kun sige, at det

visnok forholder sig saa, at Kongen kan afskedige de af ham ansatte Embedsmænd; men det forholder sig tillige saaledes, at der er en Minister, der bærer Ansvaret for saadanne Afskedigelser, og som ogsaa bærer Ansvaret for den Byrde, der paalægges Statskassen ved Pensionen. Jeg maa derfor vel indrømme, at det staaer i Regjeringens Magt at afskedige saamange Embedsmænd, den vil; men, forsaavidt der derved virkelig skulde være begaaet en Forseelse fra de Ministres Side, der have indstillet Embedsmændene til Afskedigelse, og forsaavidt der derved skulde være paaført Statskassen unødvendige Byrder, da er det en Selvfølge, at Ministrene staae til Ansvar, og at Rigsretten vil afgjøre, hvorvidt nogen Forseelse har fundet Sted eller ikke.

I Genhold til Alt, hvad jeg saaledes har ytret, maa jeg ansee det for særdeles ønskeligt, at Ministeriet tager under Overveielse, hvorledes de Embedsmænd, der ere Medlemmer af Rigsdagen, overensstemmende i alt Fald med Grundlovens Aand, kunne sikres Frihed i deres Optræden paa Rigsdagen. Man kunde jo give den Bestemmelse, at de ikke kunde afskediges, medens de vare Rigsdagsmænd, og en vis Tid, efter at de havde op hørt at være det; og dersom man dertil vilde sige den Bestemmelse, at de heller ikke kunde befordres, medens de vare Rigsdagsmænd, og en vis Tid derefter, vilde man maaftoe i en dobbelt Henseende have sikret Embedsmændenes Selvstændighed. Jeg vilde, som sagt, ret meget ønske, at Ministeriet vilde tage hele dette Spørgsmaal under Overveielse.

Scherning: Det kan naturligtvis paa ingen Maade være min Hensigt at opfordre